

The background of the slide is the flag of Cuba, which consists of three horizontal stripes of blue, white, and blue, with a red triangle at the top left containing a white five-pointed star.

KARIBSKÁ KRIZE

Autor: Jan Šrámek

Kubánská republika – základní údaje

- Originální název: Republica de Cuba
- Rozloha: 110860 km²
- Poloha: 74°-85° z.d. a 20°-23° s.š.
- Hlavní město: Havana (2176000 obyv.)
- Forma vlády: socialistický stát s jedinou politickou stranou
- Národní shromáždění: 589 poslanců volených na 5 let
- Členství v mezin. organizacích: ALADI, SELA, OSN
- Počet obyvatel: 11308764
- Hustota zalidnění: 100 obyv./km
- Náboženství: katolíci 40%, protestanti 5%, bez vyznání a afrokubánské kultury 55%
- Gramotnost: 95,7%
- Úřední jazyk: španělština
- Tvorba HDP: 56% služby, 37% průmysl, 7% zemědělství
- Zaměstnanost: 51% služby, 24% průmysl, 25% zemědělství
- Inflace(2003): 5%
- Hospodářský růst: 1,3%
- Nezaměstnanost(2003): 3,2%
- Dluh(2003): 13,2 mld. USD
- Vývoz: cukr, nikl, tabák, ryby, léčiva, citrusy, káva
- Dovoz: ropa, potraviny, stroje, chemikálie, polotovary, dopr. prostředky, spotřební zboží
- Hlavní obchodní partneri: Venezuela, Čína

Geografická poloha Kuby, její znak

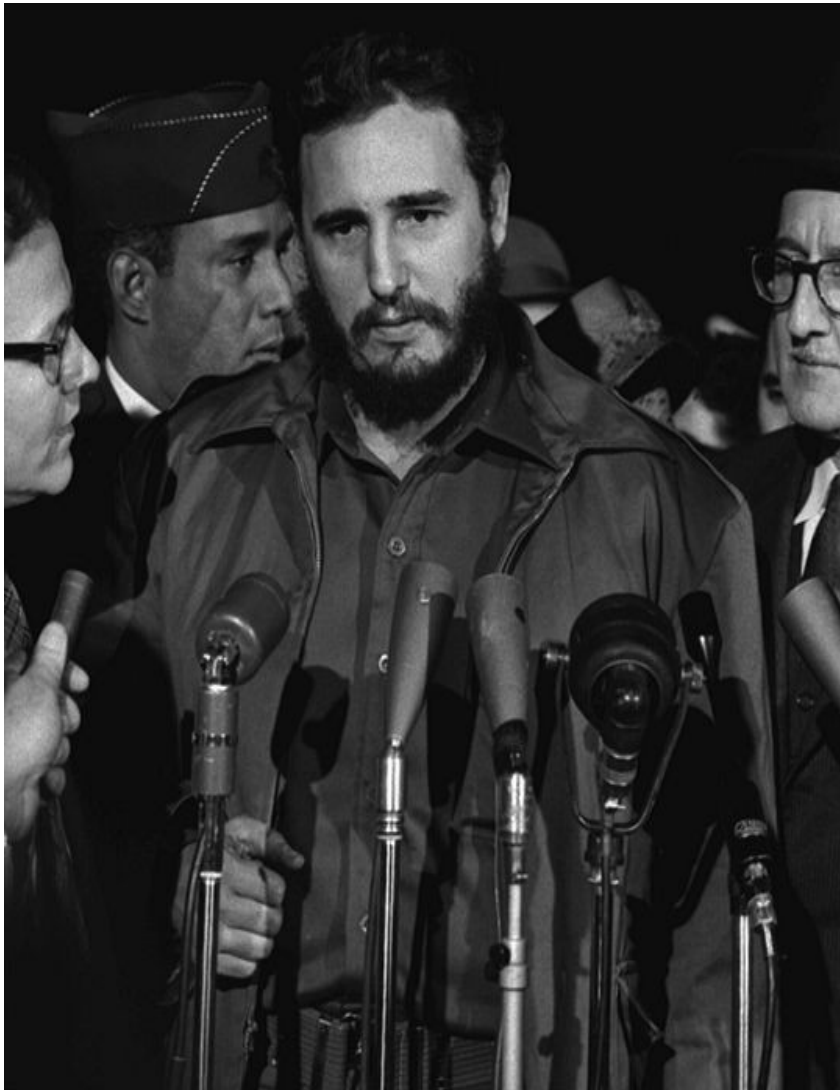
Hlavní aktéři

- **John Fitzgerald Kennedy**
- **35. prezident USA**
- Datum narození: 29.05. 1917
- Datum úmrtí: 22.11.1963
- Místo narození: Brookline, Massachusetts
- Místo úmrtí: Dallas, Texas

- **Nikita Sergejevič Chruščov**
- prvním tajemníkem ÚV KSSS v letech 1953–1964 a předsedou rady ministrů (premiérem) SSSR mezi lety 1958 a 1964.
- Datum narození: 17. dubna 1894
- Datum úmrtí: 11. září 1971
- Místo narození: Kalinovka, Kurská gubernie
- Místo úmrtí: Moskva

- **Fidel Alejandro Castro Ruz**
- Revolucionář, od února 1959 předseda kubánské vlády
- Datum narození: 13. srpna 1926
- Místo narození: Mayara, Kuba

Příčiny Karibské krize

- Kubánská revoluce v letech 1957 – 1959, k moci se na Kubě dostává Fidel Castro a jeho spolubojovníci z povstaleckého hnutí
- Reakce Spojených států na kubánskou revoluci, odmítavý postoj vůči novému vedení této země
- Sovětský svaz vycítil problémy nového kubánského vedení s USA a nabídnul svoji pomoc – tu Kuba neodmítla a postupně se tato vazba prohlubovala

Časový harmonogram událostí

- ❑ Události vedoucí k této krizi se začaly odehrávat už v roce 1952, kdy se moci na Kubě za podpory CIA zmocnil diktátor Fulgencio Batista. Téměř okamžitě se vytvořila opozice proti jeho vládě – zformovala se do Hnutí mládeže století (Hnutí 26. července) do jehož čela se postavil mladý levicově orientovaný právník Fidel Castro, který za svoji opoziční činnost pobýval i ve vězení. Castro později odešel do mexického exilu, odkud v roce 1957 začal organizovat partyzánskou válku proti ostrovnímu režimu.
- ❑ V roce 1959 povstalci zvítězili a prozatímním prezidentem se stal Manuel Urrutia. Fidel Castro zaujal pozici velitele ozbrojených sil. Tam ale nevydržel dlouho – již 17. února 1959 byl Castro jmenován předsedou nové reorganizované vlády
- ❑ Castro podporoval nejchudší obyvatelstvo, vyvlastňoval cizí (americký) kapitál na ostrově. To se USA nelíbilo – uvalily na Kubu obchodní embargo. To se stalo hlavním důvodem kubánského příklonu k SSSR
- ❑ USA stále více podporovaly kubánské exilové hnutí, kterému byly poskytnuty zbraně a výcvik od CIA. 16. dubna 1961 se ozbrojené síly kubánského exilu vylodily v Zátocě sviní
- ❑ Jaro 1962, Moskva se rozhoduje uskutečnit operaci Anadyr – rozmístění raket středního doletu s jadernými hlavicemi na Kubě, kubánské vedení nabídku jednomyslně přijímá

- ❑ Od 12. července 1962 začal probíhat přesun vojenského materiálu a personálu na Kubu
- ❑ 16. října 1962, se prezidentu Kennedymu dostaly do rukou snímky sovětských základen na Kubě – okamžitě svolal schůzi se svými poradci, kde byla řešena otázka možného zásahu, případně jeho charakteru a možných rizicích. Podle vědecké analýzy nové ozbrojení „ostrova svobody“ ohrožovalo celých 80 milionů Američanů
- ❑ 24. října v 10:00 – začátek námořní blokády ostrova
- ❑ 26. října 1962 – Chruščov poprvé připouští existenci sovětských raket na Kubě, jako kompromis požadoval stažení amerických raket z Itálie a Turecka
- ❑ 27. října – nad Kubou sestřelen průzkumný letoun U-2, následovala ostrá Kennedy reakce, prohlášení že končí snahy USA o mírové řešení
- ❑ 28. října – Chruščov k velkému překvapení oznamuje demontáž raketových zařízení, končí tím asi nejvíce „horká“ chvíle Studené války...
- ❑ 20. listopadu – definitivně odvolána námořní blokáda Kubu

Důsledky Karibské krize

- USA se zaručily nenapadnout Kubu
- Stažení amerických raket z Turecka a Itálie
- Demilitarizace Kuby od sovětských útočných systémů
- Obě supervelmoci si „uvědomili“ nebezpečí neuvážených kroků – každý další krok již byl konán s mnohem větší opatrností

- Velké zklamání F. Castra z postoje SSSR, přesto však získal významný triumf – záruku, že se USA nebudou vměšovat do vnitřních záležitostí Kuby

Kdo „zvítězil“?

Tato nebezpečná „hra“ supervelmocí a maličké Kuby nemá jasného vítěze.

Neúspěch vůdce SSSR N. S. Chruščova předznamenal jeho brzký politický pád v roce 1964, ukázalo se však, že Sovětský svaz je schopen ohrozit prakticky celé území Spojených států...

USA na první pohled politicky zvítězily – dosáhly odstranění raket a bombardovacích letadel z Kuby, zmizela strategická základna SSSR v bezprostřední blízkosti USA. Za to však Kennedy draze zaplatil, dohoda se sověty znamenala udržení Castrova režimu na ostrově a vynucené stažení amerických raket z Turecka a Itálie...

Vítězství Kuby?

Také ne 😊! Ostrovní stát hrál pouze vedlejší roli, Castro neměl na dění podstatnější vliv. Kuba však v konečném výsledku získala asi nejvíce, USA se zavázaly na Kubu nezaútočit a Castrův režim (i přes několik pokusů CIA o atentát na jeho osobu) se udržel do dnešních dnů...